

Persoonlijk zie ik voor het vraagstuk van den terugkeer der Tien Stammen geen andere oplossing dan deze, dat men, op grond van enkele sobere gegevens die ons het Oude Testament biedt, aanvaardt, dat degenen, die in 536 voor Chr. naar aanleiding van het edict van Cyrus naar Kanaän terugkeerden, niet uitsluitend Judeeërs waren, maar dat daaronder ook lieden waren die behoorden tot de Tien Stammen, en dat op die wijze ook voor dit deel van Israël de Goddelijke belofte is vervuld. Het verdient onze bijzondere opmerkzaamheid, dat het bij den terugkeer niet de vraag was of iemand uit Juda stamde, maar wel of hij van *Israëlietischen* bloede was ⁴⁵).

Alles wel overwegende kunnen wij mijns inziens tot geen andere conclusie komen dan dat de Oud-Testamentische profetie van geen ander nationaal herstel van Israël weet dan dat door den terugkeer uit de Assyrisch-Babylonische ballingschap tot stand gekomen is. Er wordt geen andere wegvoering dan die naar Assur en Babel aangekondigd, en er wordt geen andere terugkeer dan uit die wegvoering beloofd. Daaruit volgt dus dat de Oud-Testamentische profetie in de totstandkoming van den Staat Israël niet kan vervuld zijn. Wat ook de betekenis van de vorming van dezen nieuwen staat wezen moge, met de Oud-Testamentische profetie aangaande Israëls herstel heeft zij niets te maken.

Wij kunnen en moeten het probleem dat ons bezig houdt ook nog van een andere zijde aanvatten. En wel door onszelf deze vraag te stellen: kan men in den Staat Israël zoals die thans in Palestina zich een plaats verworven heeft een verwezenlijking zien van de verwachting die tal van gelovige Christenen op grond van de Oud-Testamentische profetie — zij het ook, naar ik meen te hebben aangetoond, ten onrechte — omtrent de toekomst van het Joodse volk koesteren? Beantwoordt die staat aan de voorstelling die men zich in aansluiting aan de profetie heeft gevormd?